

מדינת ישראל
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי
ועדת התמיכות

יום ראשון 27 נובמבר 2023
 י"ד כסלו תשפ"ד

הבהרה

פרוטוקול ועדת התמיכות אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הרשות המקומית. התקשרות עם הרשות המקומית תיעשה **אך ורק** על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המשרד.

פרוטוקול ישיבת ועדת תמיכות משרדית

חברי ועדה: מר דרור סורוקה, ממלא מקום המנהל הכללי
 עו"ד שירי פוגל, ממונה המחלקה המשפטית
 הגב' שירה שושני, חשבת המשרד
 - יו"ר
 - חברה
 - חברה

**אישור הקצאת תמיכה לרשויות מקומיות בהתאם למבחן תמיכה מס'
 17/2023 לתמיכה ברשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון**

הקדמה ורקע כללי

1. ביום ה-7.10.2023 פתח ארגון החמאס במתקפה על מדינת ישראל באמצעות ירי טילים וחדירה מאסיבית של מחבלים לשטח יישובי עוטף עזה. בתוך שעות התברר גודל האסון: למעלה מ-200 אזרחים וחיילים נלקחו בשבי החמאס לשטח עזה, כ-1,200 אזרחים וחיילים נרצחו ועוד אלפים נפצעו. ביום ה-8.10.2023 החליט הקבינט המדיני ביטחוני על מלחמה בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד הממשלה החל מיום ה-7.10.2023. מדינת ישראל הודיעה על מצב חירום לאומי והחלה בגיוס מילואים נרחב ובפעולות הגנה והתקפה שונות נגד האויב.
2. בתקופת המלחמה, במספר מועדים, התקבלו מספר החלטות ממשלה אודות פינוי תושבים מהצפון ומהדרום הסמוכים לגבול רצועת עזה וגבול הלבנון. משכך עשרות אלפי אנשים התפנו מבתיהם לרשויות מרוחקות דוגמת אילת, תמר, טבריה, עמק הירדן ואחרות.
3. החל מפרוץ המלחמה, המשרד הקצה לרשויות שקלטו יותר מ-2,000 מפונים תקציבים לטובת מתן סיוע ומענים לאוכלוסיית המפונים והמתפנים בהיקף הגבוה מ-10 מיליון ₪. לאור המשך מצב המלחמה והמשך שהות המפונים והמתפנים ברשויות קולטות, המשרד פרסם מבחן תמיכה 14/23 אשר נועד להעמיד תקציבים להמשך סיוע והמשך מתן מענים לאוכלוסיית המפונים והמתפנים, ברשויות הקולטות אשר קולטו יותר מ-1000 מפונים ומתפנים.
4. לצד הרשויות הקולטות הנותנות מענה לאוכלוסיית המפונים והמתפנים במגוון רחב של תחומים אשר להן ניתן סיוע במסגרת מבחן תמיכה מספר 14/2023 שפורסם, עלה הצורך לסייע גם לרשויות המקומיות המפונות במתן מענים עבור תושביהם, המפוזרים בעשרות מוקדים שונים. המבחן מיועד אך ורק לרשויות המקומיות מהצפון, לאור העובדה כי האחריות על הרשויות המפונות מהדרום (רשויות "חבל תקומה") הינה באחריות "מינהלת תקומה", שהוקמה בהחלטת ממשלה. מינהלת תקומה כבר הקצתה עשרות מיליוני ₪ לרשויות אלה הן לשוטף והן לשם מתן מענים למפונים ולמתפנים.

מדינת ישראל
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי
ועדת התמיכות

מתן תמיכה לרשויות המקומיות המפונות

5. כאמור, הרשויות המפונות נותנות מענה רציף לתושביהם המפונים והמתפנים. המענה ניתן במגוון רחב של תחומים ומתבצע במספר רב של מוקדים. המפונים והמתפנים ממוקמים במקומות שונים ברחבי הארץ, וגם באותם מקומות הם שוהים באתרי לינה שונים. רק לשם המחשה, תושבי קריית שמונה ממוקמים ביותר מ-150 אתרים שונים.
6. לצד המענה שניתן על ידי המשרד לרשויות הקולטות, עלה הצורך לסייע גם לרשויות המקומיות המפונות לתת מענה לתושביהם. ישנן רשויות מקומיות קולטות להן לא הוקצה סיוע כלשהו, בעוד שאחרות נותנות מענים חלקיים בלבד.
7. עד למועד זה, המשרד הקצה תקציבים במסלולי תמיכה ורכש לרשויות הקולטות בלבד. המטרה של מבחן התמיכה הנוסף שפורסם, 17/2023, הוא לתת מענה גם לרשויות המפונות.
8. מספר הרשויות המפונות מהצפון עומד על 9 רשויות מקומיות.
9. המשרד מבקש להקצות את התקציבים באמצעות מסלול תמיכה ולא באמצעות מסלול רכש, בהתאם למתווה שגובש והופעל במבחן תמיכה מספר 14/2023.

הדיונים מול משרד המשפטים ומול משרד האוצר

10. ביום ה-6/11/2023, ממלא מקום מנכ"ל המשרד, שלח מכתב לחשב הכללי, ליועצת המשפטית לממשלה ולגורמים נוספים, עם בקשה לקבלת הקלות בהתנהלות המשרד בתקופת המלחמה, לרבות בתקרת התקציב אותה ניתן להקצות לכל רשות מקומית.
11. ביום ה-13/11/2023, החלה התכתבות עם עו"ד שרה גולד ממשרד המשפטים אודות סוגיית התמיכות. לבקשת המשרד, נתבקשה הקלה בנושא פרסום התמיכות בתקופה זו לאור הקשיים שיש לרשויות המקומיות במילוי טפסי התמיכה והדחיפות במתן התמיכה כך שלא תוגש בקשה על ידי הרשות. ניתנה הסכמת משרד המשפטים להקלות בפרסום מבחני תמיכה, בכפוף לכך שתשלום מלוא התמיכה ייעשה רק בכפוף להגשת כל המסמכים הנדרשים ובכפוף לפרסום מבחני התמיכה ותוצאות מבחני התמיכה באתר המשרד.
12. בכל הקשור למשרד האוצר, ביום ה-14/11/2023, התקבל אישור חטיבת ביטחון ומינהל בחשב הכללי לפרסום מבחן תמיכה מספר 14/2023. אישור משרד האוצר נראה היה כאישור חד פעמי, ולכן ביום ה-17/11/2023 בוצעה פנייה נוספת בנושא, על מנת שאישור השימוש בתמיכות במתווה המקל, יהיה תקף לתקופת המלחמה ולהקצאות תקציבים נוספים לרשויות המקומיות.
13. ביום ה-21/11/2023, התקבל אישור במייל מאת יהונתן רזניק, סגן בכיר לחשב הכללי האמון על נושא התמיכות. בהתאם לאישור:
 - 13.1 יינתנו הקלות לרשויות המפונות ולרשויות שקלטו יותר מ-1,000 מפונים ושיעור הגידול באחוז תושביהן כתוצאה מקליטת המפונים גבוה מ-5%.
 - 13.2 המשרד יוכל לפרסם מבחני תמיכה עד ליום ה-31/3/2024 עבור הרשויות המפונות ועבור הרשויות הקולטות, מבלי שאותן רשויות יידרשו להגיש את טפסי הבסיס.
 - 13.3 המשרד יפרסם באתר שלו ובמאגר של משרד הפנים את מבחן התמיכה. במסגרת מבחן התמיכה יצוינו תנאי הסף ואמות המידה לחלוקת התקציב.

מדינת ישראל
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי
ועדת התמיכות

- 13.4 המשרד יפרסם את פרוטוקול ועדת התמיכות שמאשר את החלוקה.
 13.5 תנאי לתשלום לרשויות הזוכות הוא קבלת טפסי הבסיס במלואם.
 13.6 טרם פרסום מבחן התמיכה, המשרד יעדכן את חטיבת המשרדים הביטחוניים והמנהליים אודות כוונתו לפרסם מבחן תמיכה.

חלוקת כספי התמיכה

14. לאור אישור מבחן התמיכה, ועדת התמיכות נדרשה לאשר את הקצאת התמיכה לרשויות המפונות. בסיס הנתונים שנלקח בחשבון הוא בסיס נתוני משרד הפנים אשר שימשו גם את משרד הפנים בתקצוב רשויות.
 15. כאמור, גובה התמיכה לכל רשות ייקבע על פי מספר המפונים והמתפנים שפונו/התפנו בהתאם להחלטת ממשלה כלשהי, נכון ליום ה-26/11/2023.
 16. על פי הנתונים העדכניים שהתקבלו ממשרד הפנים ביום ה-26/11/2023 להלן מספר המפונים והמתפנים הרלוונטי (כאמור, רק מפונים ומתפנים מיישובים לגביהם התקבלה החלטת ממשלה אודות הפינוי):

שם הרשות המקומית	מספר המפונים והמתפנים
גליל עליון	14,054
מבואות חרמון	3,888
מטה אשר	12,337
מטולה	1,640
מעלה יוסף	5,793
מרום הגליל	2,886
קריית שמונה	19,948
שלומי	6,907
עיג'ר	20

17. על פי הנתונים לעיל, 8 רשויות מקומיות עמדו בתנאי סף 3.3 במבחן התמיכה, ויש להן יותר מ-1,000 מפונים ומתפנים. המועצה המקומית היחידה שלא עמדה בתנאי הסף היא עיג'ר. בהתאם לנמסר לגורם המקצועי, המספר הנמוך, האפסי, נובע מהסיבה כי תושבי הכפר מסרבים להתפנות למרות ההנחיות. כמו כן, בהתאם לתנאי סף 3.2, כל הרשויות המקומיות המפונות פינו את תושביהן למספר רשויות מקומיות שונות ולמספר מוקדים שונים.
 18. להלן רשימת הרשויות המקומיות שעמדו בתנאי הסף, ושיעור התמיכה שכל רשות מקומית תקבל:

שם הרשות המקומית	תקציב בסיס	תוספת תקציבית על כל 1,000 מפונים ומתפנים נוספים	סה"כ תמיכה
גליל עליון	₪. 250,000	₪. 1,950,000	₪. 2,200,000

מדינת ישראל
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי
ועדת התמיכות

מבואות חרמון	250,000 ₪.	450,000 ₪.	700,000 ₪
מטה אשר	250,000 ₪.	1,650,000 ₪.	1,900,000 ₪.
מטולה	250,000 ₪.	150,000 ₪.	400,000 ₪.
מעלה יוסף	250,000 ₪.	750,000 ₪.	1,000,000 ₪.
מרום הגליל	250,000 ₪.	300,000 ₪.	550,000 ₪.
קריית שמונה	250,000 ₪.	2,850,000 ₪.	3,100,000 ₪.
שלומי	250,000 ₪.	900,000 ₪.	1,150,000 ₪.

דיון:

עו"ד פוגל: במבחן תמיכה 14/23 לרשויות הקולטות הצגתי את העמדה המשפטית לפיה המשרד אינו רשאי לפעול ברשויות שאינן בשטחי פעילותן וזאת בהתאם להחלטת ממשלה 109. אנא הבהרתך מדוע תמיכה ברשויות מהם פונו התושבים אינה עומדת בסתירה לעמדה משפטית זו?
 מר סורוקה:

1. בסעיף 2א' להחלטת הממשלה 109 נקבע כי שטחי הפעולה של המשרד יהיו בנגב ובגליל. כל הרשויות בנוהל תמיכה זה, משתייכות ללא יוצא מן הכלל לאזור הגליל על פי חוק הרשות לפיתוח הגליל, התשנ"ג-1993.

2. החשיבות של נוהל זה היא מתן מענה לרשויות המפונות עבור תושביהן. אכן, הרשויות שקלטו מפונים רבים קיבלו תקציבי פעילות עבור המפונים מהמשרד, אך תקציבים אלה נותנים מענה חלקי בלבד. התקציבים שניתנו על ידי המשרד אינם מסוגלים לספק מענה לכלל המפונים ובכלל התחומים. כך לדוגמא בזום שהתקיים ביום ה-19/11/2023 עם יישובי קו העימות ניתנה דוגמא על פיה מחלקות הרווחה המקומיות אינן מסוגלות לתת מענה מלא בתחומי הרווחה וליווי פסיכולוגי רציף למפונים, לאור העובדה כי הדבר מחייב הגדלה משמעותית של מצבת העובדים וגם לאור העובדה כי המפונים ישובו לבתיהם בנקודת זמן כלשהי ויעברו לאחריות הרשות המקומית המפנה שתידרש לתת להם מענה.

3. הצורך באירועים, בהפוגות ובטיולים לא זוכה למענה מלא מטעם הרשות הקולטת, לאור מספר המפונים. ראש עיריית טבריה לדוגמא, ציין כי אומנם המפונים מתגוררים בבתי מלון אך הבעיה המרכזית היא חוסר המותאמות והיכולת של בתי המלונות ובתי ההארחה לספק תשתית או מענים בתחומי התרבות, ולכן נדרשים אירועים והפוגות מחוץ למלון בהיקפים משמעותיים מאוד, שזוכים למענה חלקי בלבד במועד זה.

4. פיזור התושבים במספר רב של מוקדים, מקשה על הרשויות הקולטות לתת מענה מיטבי. כך לדוגמא, רק תושבי קריית שמונה מפוזרים ביותר מ-180 מוקדים שונים על פני מספר רב של רשויות, אשר לחלקן לא ניתנה תמיכה כלשהי. מתן מענים בפריסה גאוגרפית רחבה ובעשרות מוקדים, מחייב גם את מעורבות הרשות המקומית המפונה.

גב' שושני: בסעיף 4.5 בקול הקורא יש התייחסות לסוגיית החשש מכפל תמיכה מול תמיכת המשרד ברשויות קולטות ורשויות מפונות ואל מול פעילות משרדי ממשלה אחרים והרשות לפיתוח

מדינת ישראל
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי
ועדת התמיכות

הגליל. על היחידה המקצועית להקפיד להעביר את תוכניות העבודה לאישור החשבות, רק לאחר בדיקה של מיקום הפעילות.

החלטה

1. ועדת התמיכות מאשרת להקצות תמיכה לרשויות המקומיות הבאות, בהתאם לפירוט שלהלן:

שם הרשות המקומית	סה"כ תמיכה
גליל עליון	2,200,000 ₪.
מבואות חרמון	700,000 ₪
מטה אשר	1,900,000 ₪.
מטולה	400,000 ₪.
מעלה יוסף	1,000,000 ₪.
מרום הגליל	550,000 ₪.
קריית שמונה	3,100,000 ₪.
שלומי	1,150,000 ₪.

2. לכל רשות מקומית תינתן הרשאה תקציבית לביצוע בהיקף האמור לעיל.
3. תקופת הביצוע שתינתן לכל רשות מקומית תהיה עד ליום ה-31/12/2023. ועדת התמיכות תהא רשאית לאשר אורכה לתקופה זו, בכפוף לקבלת בקשה כתובה ומנומקת מטעם הרשות המקומית והמלצת הגורמים המקצועיים במשרד.
4. ככל ולגבי אחת או יותר מהרשויות לעיל תתקבל החלטת ממשלה ייעודית, המשרד יבטא את הקצאת התקציבית לעיל, לכל הפחות, בדברי ההסבר להחלטה.
5. יובהר כי אין באמור בפרוטוקול זה משום למנוע מהמשרד להקצות תקציבים נוספים לרשויות מקומיות לגביהן תתקבל החלטת ממשלה ייעודית בעתיד הקרוב.
6. בהתאם לאמור בסעיף 8.1 במבחן התמיכה, רשות מקומית הסבורה כי נפלה טעות בנתונים או שאינה נכללת ברשימת הרשויות הזכאיות לתמיכה בשל טעות, רשאית להגיש עד ליום ה-4/12/2023 ערעור על החלטת ועדת התמיכות אודות חלוקת התמיכה.
7. מבחן התמיכה, פרוטוקול ועדת התמיכות וטבלת נתוני משרד הפנים, יפורסמו באתר המשרד.
8. תקנה תקציבית: 04630316.

שירה שושני
 חשבת המשרד

פונק
 שירי פוגל, עו"ד
 המחלקה המשפטית

דרור סורוקה
 מ"מ המנהל הכללי